

Nordre Land kulturskole

Lokal læreplan i musikk

Historikk

Nordre Land kulturskole starter opp som en musikkskole i 1990. Fra starten ble det undervist i korpsinstrumenter og tangentinstrumenter. Etter hvert ble «musikkskolen» til «kulturskole» med tilbud om «bilde & skulptur» og «dans». Også musikktilbudet har blitt utvidet gjennom årene, med solosang, barnekor, fiolin og bandinstrumenter. Kulturskolen har egne lokaler i underetasjen på Dokka ungdomsskole og egne undervisningsrom ved Torpa barne- og ungdomsskole. Vi deler også musikkrom og auditorium/konsertsal med Dokka ungdomsskole.

Organisering av undervisningen

Elevene får timer ukentlig en og en eller i små grupper. De som har undervisning alene får spilletime/sangtime på minimum 20 minutter. Spiller/synger to elever sammen skal de ha minimum 30 minutter, mens tre eller flere sammen skal ha minimum 40 minutter. Elever som har spilt/sunget en stund får ofte noe lengre undervisningstimer. Prisen er den samme uansett lengden på timene. Barnekoret øver i 45 minutter og har lavere elevavgift (se kommunens hjemmeside).

Med unntak av kor- og korpsøvelser avtales tidspunktet for undervisningen mellom lærer og elev/foresatte. Det kan også i perioder bli undervisning i større grupper istedenfor ordinær undervisning. Dette gjøres da som prosjekter fram forestillinger. Elevene får tilbud om å synge/spille på minst en konsert i semesteret.

Kulturskolen har eget reglement som er vedtatt politisk og som ligger på kommunens hjemmeside.

Generelt om lokale læreplaner i musikk

De lokale læreplanen tar utgangspunkt i den nye rammeplanen for kulturskolene. Denne planen deler undervisningen inn i grunnprogram, kjerneprogram og fordypningsprogram. Barnekor hører inn under grunnprogrammet der det stilles krav til frammøte, men i liten grad krav til egeninnsats utover undervisningstimene. Resten av undervisningstilbudet innen musikk hører hjemme i kjerneprogrammet. Denne undervisningen er langsiktig og målrettet og det forventes at elevene øver hjemme. Undervisningen er tilpasset den enkelte elevs forutsetninger og ambisjoner.

Videre deles musikkundervisningen inn i 4 nivåer. Nivå 1 er nybegynnere (aspirantperioden for skolekorpsmusikerne). Nivå 2 er mellomnivå der elevene i større grad behersker instrumentet sitt. Nivå 3 er «øvre mellomnivå» der de elevene som ønsker det kan forberede opptaksprøver til musikk-dans-drama-linje ved videregående skole. Nivå 4 er «viderekomment nivå» som tilsvarer det stoffet elevene jobber som forberedelse til høyskolestudier i musikk. De fleste elevene i kulturskolen vil befinne seg på nivå 1 og 2, men det er et mål for oss å gi så god undervisning at de som har ambisjoner og legger ned en del egeninnsats etter hvert skal kunne jobbe på nivå 3 og 4.

Blåseinstrumenter – mellomnivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> Munnstilling, pust- og blåseteknikk God kroppsholdning Skalaer og treklanger Øvelser for fingerteknikk Tungeteknikk 	<p>Mestre tekniske passasjer med god klang. Kunne spille bra legato og tydelige, fine ansatser.</p> <p><i>Se egen tabell for omfang og tonearter.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Månedens toneart Oppvarmingsøvelser og teknikkøvelser tilpasset instrumentet. 	<p>Lærebok 2 og 3 innen ulike læreverk</p> <p>Oppvarmingsark</p> <p>Hefter med etyder og skalaer</p>
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> Lese/spille riktige tonene og rytmer Intervallnavn Dur-moll Fortegn i ulike tonearter 	<p>Kunne tolke et notebilde, spille både riktig rytme og tone. Forstå enkel musikkteori.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Synge på notenavn Prima Vista Koble sammen musikken elevene spiller med musikkteori. 	<p>Repertoaret eleven spiller.</p> <p>Greptabell</p> <p>Teoriboka</p>
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> Imitasjonsøvelser Gehørspill Presisjon og intonasjon i samspill 	<p>Herme melodier med 8 toners omfang. Lete seg fram til kjente melodier på instrumentet. Lære melodier utenat. Fungere bra i samspill. Lytte til medmusikantene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Øvelser der elevene hermer eller leter seg fram til en kjent melodi. Utenatlæring Lytte til intonasjonen 	<p>Øvelser som læreren gir på timene, eller lete fram melodier selv.</p> <p>Samspillstykker</p> <p>Solostykker</p>
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> Uttrykke stemning i musikken. Trygghet i konsertsituasjon 	<p>Uttrykke musikk i den stilen man selv (eller dirigenten) ønsker. Ta konsertutfordringer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Jobbe med begrepene under og over notene Prestasjonspsykologi 	<p>Solostykker</p> <p>(Spillebøker med CD-komp, eks. Disneybøker)</p> <p>Samspillstykker</p>

Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Å innarbeider god øvingsrutiner og læringsstrategier 	Konkrete oppnåelige delmål om egenøving og konsertering	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Samarbeid med korps og foreldre 	Ark med øvetips
--	--	---	--	-----------------

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (blås – mellomnivå)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
Fløyte	D1 – F3	Tonearter fra 4b-er til 1#
Klarinett	Lille e – C3	Tonearter fra 2b-er til 2#
Saxofon (altsax)	C1 – D3	Tonearter fra 1b-er til 3#
Saxofon (tenorsax)	C1 – D3	Tonearter fra 2b-er til 2#
Kornett / trompet	Lille fiss – G2	Tonearter fra 2b-er til 2#
Valthorn (horn i F)	Lille fiss – G2	Tonearter fra 3b-er til 1#
Althorn (horn i Ess)	Lille fiss – G2	Tonearter fra 2b-er til 3#
Baryton/euphonium/tuba (g-nøkkel)	Lille fiss – G2	Tonearter fra 2b-er til 2#
Trombone (brassband - Torpa)	Lille fiss – G2	Tonearter fra 2b-er til 2#
Trombone (janitsjar – Dokka)	Store e – F1	Tonearter fra 4b-er til 0 fortegn
Tuba (f-nøkkel)	?	Tonearter fra 4b-er til 0 fortegn

Blåseinstrumenter – Nybegynner

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Rett munnstilling • Pust og blåseteknikk • Holde instrumentet riktig • God håndstilling / fingerstilling 	God, funksjonell munnstilling. Se egen tabell for omfang og tonearter.	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk jobbing med alle temaer hver spilletime. 	Korpslæreboka Supplement etter behov Greptabell
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Spille etter noter • Notenavn. • Rytmelesing 	Lære enkle melodier ved å hjelp av noter. Kunne navn på notene en spiller.	<ul style="list-style-type: none"> • Synge på notenavn • Lesetrening 	Teoriboka
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Pulsfølelse • Imitasjonsøvelser • Gehørspill • Intonasjon • Presisjon i samspill 	Herme en melodi på 3 toner bare ved å lytte. Spille melodier med jevn puls. Lære enkle melodier utenat.	<ul style="list-style-type: none"> • Oppvarmingsøvelser der elevene hermer. • Spille kjente sanger uten noter • Intonasjon og presisjon i samspill 	Øvelser som læreren gir på timene. Samspillstykker Rytmeøvelser
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke stemning i musikken. • Opptreden på konserter 	Spille bindebue, staccato og marcato, forte og piano. God sceneopptreden.	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne spille sterkt og svakt. • Kunne spille legato, staccato m.m. 	Solostykker Samspillstykker
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med hjemmet • Øvemetoder • Gode delmål 	Øve hjemme hver uke. Konkrete oppnåelige delmål (konserter med bestemt repertoar)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Foreldre med på spilletimer • Konsertplaner 	Ark med øvetips

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (blås – nybegynner)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
Fløyte	F1 – C3	Bb-dur, F-dur, Ess-dur og g-moll
Klarinett	Lille e – Bb1	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Saxofon (altsax)	D1 – C3	G-dur, D-dur, C-dur og e-moll
Saxofon (tenorsax)	D1 – C3	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Kornett / trompet	Lille a – C2	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Valthorn (horn i F)	Lille a – C2	F-dur, C-dur, Bb-dur og d-moll
Althorn (horn i Ess)	Lille a – C2	G-dur, D-dur, C-dur og e-moll
Baryton/euphonium/tuba (g-nøkkel)	Lille g – D2	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Trombone (brassband - Torpa)	Lille a – D2	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Trombone (janitsjar – Dokka)	Store g – C1	Bb-dur, F-dur, Ess-dur og g-moll
Tuba (f-nøkkel)	Store c – lille f	Bb-dur, F-dur, Ess-dur og g-moll

Blåseinstrumenter – øvre mellomnivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Skalaer og treklanger • Tungeteknikk • Vanskelige grepskombinasjoner • Utvide toneregisteret. 	<p>Mestre tekniske passasjer med god klang. Kunne spille bra legato og tydelige, fine ansatser.</p> <p>Se egen tabell for omfang og tonearter.</p>	Ukentlige skalaer og andre øvelser tilrettelagt for instrumentet.	Etyder og skalaer. Eks. Messing: Arban Klarinett: Hoffmeister Fløyte: Köhler
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Kvintsirkelen • Transponering • Musikkuttrykk • Riktig notelesing 	<p>Forstå transponering Tolke notebilde selvstendig Notere ned kjente melodier.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prima Vista • Teorioppgaver • Transponering på ark og «fra bladet» 	Oppgavebok Transponeringslekser PV på spilletimer
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Gehørspill • Enkel improvisasjon over kjent melodi. • Presisjon og intonasjon i samspill 	<p>Finne fram kjente melodier på instrumentet og lage variasjoner / improvisasjoner over disse Selv finne fram til rett intonasjon i samspill.</p>	<p>Det er viktig at læreren gir oppgaver i rett vanskelighetsgrad og setter av tid til at eleven kan forske på egenhånd. Samspilløvelser</p>	Kjente stykker / låter Ensemblestykker
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Frasering • Utadvendt spillestil • Bruke notasjonen i notene. 	Uttrykke det «som ligger i musikken». Formidle musikk slik at andre oppfatter det man ønsker å formidle.	<ul style="list-style-type: none"> • Prestasjonspsykologi • Lytte til innspillinger av både seg selv og profesjonelle utøvere. 	Enkle originalskrevne solostykker. Transkripsjoner Standardlåter m.m.
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Å innarbeider gode øvingsrutiner og læringsstrategier 	Utvikle selvstendighet og disiplin i egen øving.	Hjelpe eleven til å lage gode planer for øving – både for uka og hver enkelt øveøkt.	Plan tilpasset elevens ønsker, motivasjon og ambisjoner.

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (blås – høyere mellomnivå)

Alle bør beherske dur og mollskalaer inntil 4# og 4b i G-nøkkel.

INSTRUMENT	OMFANG	Transponering / andre nøkler
Fløyte	C1 – A3	En heltone ned
Klarinett	Lille e – G3	En heltone opp
Saxofon (altsax, barytonsax)	C1 – F3	En kvint opp / kvart ned
Saxofon (tenorsax)	C1 – F3	En kvart opp / kvint ned
Kornett / trompet	Lille fiss – C3	En heltone opp
Valthorn (horn i F)	Lille fiss – C3	En heltone ned
Althorn (horn i Ess)	Lille fiss – C3	En heltone opp
Baryton/euphonium/tuba (g-nøkkel)	Lille fiss – C3	Lære f - nøkkel
Trombone (brassband - Torpa)	Lille fiss – C3	Lære f - nøkkel
Trombone (janitsjar – Dokka)	Store e – Bb1	Lære g - nøkkel
Tuba (f-nøkkel)	Avhenger av hva tubaen er stemt i.	Lære g - nøkkel

Fiolin – Mellomnivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Videreføre og styrke arbeidet med grunnleggende teknikk • Enkel innføring i 3.posisjonspill • Oppstart vibratoøvelser • Staccato,legatobue,marcato • Forte,piano 	<p>God, funksjonell spillestil</p> <p>Spille med musikalsk uttrykk, innlevelse og energi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk jobbing med alle temaer • Lære eleven å være sin egen lærer ved hjelp av bilde/filmopptak 	<p>Repertoar med nivå tilsvarende :</p> <p>Fiddletime Runners</p> <p>Suzuki bok nr 2-3</p> <p>Mary Cohen: Superstudies nr 1 og 2</p> <p>Supplement etter behov</p>
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Spille etter noter • Notenavn • Rytmelesing 	<p>Lære stykker ved å hjelp av noter</p> <p>Kunne navn på notene en spiller</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tegne noter • Systematisk notelese-trening 	<p>Repertoar med nivå tilsvarende :</p> <p>Fiddletime Runners</p> <p>Suzuki bok nr 2-3</p> <p>Mary Cohen: Superstudies nr 1 og 2</p> <p>Supplement etter behov</p> <p>Note-apper på lpad</p>

Gehørspill – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Presisjon i samspill • Uttrykk i musikken • Intonasjon • Spille skalaer • Lære å stemme fiolin 	<p>Klare å innrette seg i samspillgruppe</p> <p>Spille forskjellig typer samspill og solostykker med uttrykk og energi</p> <p>God intonasjon</p> <p>Godt gehør</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Øve presisjon i samspill og enetimer • Spille stykker fra ulike sjangre • Lære å stemme fiolinen selv med finstemmere • Lytte/se Youtube, Spotify, Wimp 	<p>Samspillstykker fra ulike sjangre og tidsepoker</p> <p>Skalaer over to oktaver</p> <p>Duetter for elev og lærer</p>
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke stemning i musikken • Opptreden på konserter • Være nøye med riktig teknikk 	<p>God sceneopptreden.</p> <p>Bruke de ulike tekniske ferdigheter i fremføringen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmessige opptreden med solo og samspillstykker • Bruke ulike tekniske ferdigheter og musikalske uttrykk i fremføringen 	<p>Solostykker</p> <p>Samspillstykker</p>
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med hjemmet • Øvemetoder • Gode delmål 	<p>Øve hjemme hver dag</p> <p>Konkrete oppnåelige delmål (konserter med bestemt repertoar)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Foreldre med på spilletimer av og til • Konsertplaner 	<p>Ark med øvetips</p>

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (fiolin – mellomnivå)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
fiolin	Alle fingre i 1.posisjon G, D, A, F og B-dur	G-dur, D-dur, A-dur, F-dur, B-dur,

Fiolin – Nybegynner

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Riktig buegrep • Utvikle et godt buestrøk • Naturlig og god kroppsholdning • God håndstilling i venstrehånd 	God, funksjonell spillestil	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk jobbing med alle temaer • Lære eleven å være sin egen lærer ved hjelp av bilde/filmopptak 	Repertoar med nivå tilsvarende: Fiddletime Joggers Suzuki bok nr 1 Vamoosh bok nr 1 Små låtar for små stråkar Supplement etter behov
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Spille etter noter • Notenavn • Rytmelesing 	Lære enkle melodier ved å hjelp av noter	<ul style="list-style-type: none"> • Tegne noter • Systematisk notelese-trening 	Repertoar med nivå tilsvarende : Fiddletime Joggers Vamoosh nr 1 Supplement etter behov
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Pulsfølelse • Intonasjon • Spille skala • Presisjon i samspill • Improvisere med ulike lyder og klanger på fiolinen 	Spille melodier med jevn puls Spille med god intonasjon Presisjon i samspill Bli kjent med fiolinenes klangmuligheter	<ul style="list-style-type: none"> • Øve presisjon i samspill og enetimer • Være med å lytte når fiolin stemmes • Lek med lyder og dynamikk i samspillgrupper 	Rytmeleker og rytmeøvelser D-dur skala i en oktav Samspillstykker Enkle duetter for elev og lærer

Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke stemning i musikken • Opptreden på konserter • Være nøye med riktig teknikk 	God sceneopptreden Bruke de ulike tekniske ferdigheter i fremføringen	<ul style="list-style-type: none"> • Øve på konsertsituasjon ved å leke konsert på spilletimen. • Regelmessige opptredener på små og store konserter 	Solostykker Samspillstykker
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med hjemmet • Øvemetoder • Gode delmål 	Øve hjemme hver uke. Konkrete oppnåelige delmål (konserter med bestemt repertoar)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Foreldre med på spilletimer • Konsertplaner 	Ark med øvetips

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (fiolin – nybegynner)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
fiolin	Alle fingre i 1.posisjon G, D og A-dur	G-dur, D-dur, A-dur

Fiolin – Viderekomment nivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke grunnleggende teknikk • 5. 6.posisjon posisjon • vibratoøvelser • alle strøkarter • Finne eget uttrykk 	<p>God, funksjonell spillestil</p> <p>Spille med musikalsk uttrykk, innlevelse og energi</p> <p>Gjøre selvstendige musikalske valg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk jobbing med alle temaer • Lære eleven å være sin egen lærer ved hjelp av lyd/bilde/filmopptak 	<p>Kreutzer etyder Shradieck øvelser</p> <p>Mozart fiolinkonserten: G,D, A- dur</p> <p>Bach solosonater/partita</p> <p>Bruch fiolinkonsert g-moll</p> <p>Bach fiolinkonserten: a-moll og E-dur</p> <p>Supplement etter behov</p>
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Hente mye informasjon fra notebildet • Forståelse av toneartene 	<p>Innstudere stykker ved å hjelp av noter og notasjon for dynamikk og uttrykk</p> <p>Kunne navn på notene en spiller</p> <p>Forstå toneartene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stor mengde noter å øve på 	<p>Repertoire som beskrevet over</p> <p>Samspillstykker</p> <p>Supplement etter behov</p>

Gehørspill – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Lytte til eget og andres spill • Puls og intonasjon • Presisjon i samspill • Spille skalaer og treklanger • Lære stykker utenat 	Vurdere eget og andres spill Innrette seg i samspillgruppe God intonasjon Spille utenat	<ul style="list-style-type: none"> • Spille i samspillgruppe • Lytte til innspillinger av seg selv • Lytte/se Youtube, Spotify, Wimp 	Repertoar fra ulike sjangre og tidsepoker Skalaer og treklanger over tre oktaver
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke stemning i musikken • Opptreden på konserter 	God sceneopptreden Spille med uttrykksvilje og energi	<ul style="list-style-type: none"> • Spille i samspillgruppe for ungdom • Spille stykker fra ulike sjangre og epoker • Øve med akkompagnatør • Jevnlig opptreden på ulike typer konserter 	Solostykker og samspillstykker som lærer velger (se over). Elevens selvvalgte stykker fra ulike sjangre og tidsepoker
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Øvemetoder • Gode delmål 	Øve hjemme hver dag Konkrete oppnåelige delmål (konserter med bestemt repertoar)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Konsertplaner 	Ark med øvetips

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (fiolin – mellomnivå)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
fiolin	alle posisjoner	Alle tonearter

Fiolin – Øvre Mellomnivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke grunnleggende teknikk • 2. 3 . 4. og 5. Posisjon • vibratoøvelser for en moden vibrato • Bunden staccato, spiccato, • detache • skala • venstrehåndsøvelser for hurtighet 	<p>God, funksjonell spillestil</p> <p>Spille med musikalsk uttrykk, innlevelse og energi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk jobbing med alle temaer • Lære eleven å være sin egen lærer ved hjelp av bilde/lyd/filmopptak 	<p>Suzuki bok 4-6 nivå</p> <p>Mary Cohen : Technique takes off Dancla Duett-etyder</p> <p>Vivaldi fiolinkonsert: a-moll, G-dur, dobbelkonsert i a-moll Studentkonsert : Rieding, Seitz og Accolay Bach dobbelkonsert i d-moll Allegro av Fiocco Czardas av Monti Haydn fiolinkonsert</p> <p>Supplement etter behov</p>
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Spille etter noter • Dynamikk og uttrykk • Notenavn • Rytmelesing • Forståelse av toneartene 	<p>Innstudere stykker ved å hjelp av noter og notasjon for dynamikk og uttrykk.</p> <p>Kunne navn på notene Forstå toneartene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tegne noter • Lesetrening 	<p>Repertoire som beskrevet over</p> <p>Supplement etter behov</p>

Gehørspill – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Lytte til eget og andres spill • puls og intonasjon • Presisjon i samspill • Spille skalaer 	Vurdere eget og andres spill Innrette seg i samspillgruppe God intonasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Spille i samspillgruppe • Lytte til innspillinger av seg selv • Lytte/se Youtube, Spotify, Wimp • Stemme fiolin selv 	Repertoir fra ulike sjangre og tidsepoker Skalaer over tre oktaver
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke stemning i musikken. • Opptreden på konserter 	God sceneopptreden Spille med uttrykksvilje og energi	<ul style="list-style-type: none"> • Spille i samspillgrupper • Spille stykker fra ulike sjangre og epoker • Øve med akkompagnatør • Jevnlig opptreden på ulike typer konserter 	Solostykker og samspillstykker som lærer velger (se over). Elevens selvvalgte stykker i forskjellige sjangre
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med hjemmet • Øvemetoder • Gode delmål 	Øve hjemme hver dag Konkrete oppnåelige delmål (konserter med bestemt repertoar)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Konsertplaner 	Ark med øvetips

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (fiolin – mellomnivå)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
fiolin	1.,2.,3.,4.posisjon	G-dur, D-dur, A-dur, E-dur, F-dur, B-dur, Ess-dur, Ass-dur

Piano – Mellomnivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	Spilleteknikk, sittestilling, håndstilling, kroppsholdning, C-dur skala i begge hender, evt. andre skalaer, enkelte andre tekniske øvelser, øvemethoder, spenning/avspenning, frasering	God og funksjonell spilleteknikk og kroppsholdning. Økt muskelstyrke, sterkere hånd. Utvikle mer rapiditet i fingerspillet. Mer effektiv øving hjemme.	Systematisk fokus og øving på temaene på hver spilletime. Teknisk øving også hjemme.	Bastien Bit for bit: Del 3 og 4 Tilsvarende i den finske pianoskolen. Pianospelets abc. Kulturskolens egne hefter. Skalaøvelser, trilleøvelse og sekstøvelse. Supplement etter behov.
Notelesing – musikkteori «LESE»	Utvikle notelesningen, spill i begge nøkler, noe mer avansert rytmelesing. Bli kjent med ulike tonearter og fortegn. Annen notasjon og en del musikkuttrykk. Enkel besifring.	Lære nokså enkle melodier ved hjelp av noter. Bli helt trygg på notesystemet. Automatisk bruk av fingersetninger. Kunne spille mange rytmer etter noter. Kunne flere taktarter, tonearter, skalaer og enkel besifring.	Notelesetrening steg for steg, trinnavvis progresjon. Variasjon i epoke og stil. Klappe flere forskjellige rytmer. Øve på å spille mens man ser på notene.	Klaverskoler: f.eks. Bastien Bit for bit: Del 3 og 4, den finske pianoskolen, Pianospelets ABC, Musikkhefter av Bastien, Mosaikk og repertoar hentet bl.a. fra kulturskolens egne undervisningshefter.
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	Videreutvikling av rytmefølelse, lytting i samspill, lytte på musikken en spiller «inni seg», spill med metronom.	Spille melodier med jevn puls, også etter metronom. Lære melodier og enkle stykker utenat. Mer presisjon i samspill.	Systematisk og fokusert arbeid med temaene.	Øvelser som læreren gir på timene skriftlig eller muntlig. Aktuelle klaverskoler.

Musisering og innlevelse «Framføre»	Opptreden for andre. Bruk av kroppsspråk og teknikk/frasering for å underbygge musikkens stemninger. Fortolkning av notebildet.	Spille de fleste notasjoner. Kjenne til mange stemninger i musikken og ulike musikkuttrykk. God sceneopptreden.	Øve på å spille mange notasjoner/musikkuttrykk på time og hjemme. Konsertdeltagelse. Spille musikk med ulike grunnstemning.	Solostykker og samspillstykker med varierte uttrykk både i dur og moll.
Metoder for god utvikling «Øve»	Videre samarbeid med hjemmet. Effektive øvemetoder. Tidsforbruk. Gode delmål.	Regelmessig øving hver uke på både musikk og teknikk. Konkrete delmål, f.eks. konsert. Videreutvikle gode rutiner.	Øvemetodikk. Konsertplaner. God egeninnsats.	Ark med øvetips. Skriftlig og muntlig info.

Piano – Nybegynner

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	Spilleteknikk, sittestilling, håndstilling, kroppsholdning	God og funksjonell spilleteknikk og kroppsholdning. Skal kunne bruke fingersetninger.	Systematisk fokus og øving på temaene på hver spilletime.	Bastien Bit for bit: Begynnerboka, Del 1 og 2 Tilsvarende i den finske pianoskolen Supplement etter behov.
Notelesing – musikkteori «LESE»	Spille etter noter, notenavn, rytmelesing, notesystemet	Lære enkle melodier ved hjelp av noter. Kunne navn på notene og tonene en spiller. Kunne spille grunnleggende rytmer etter noter. Kunne noe om taktart, toneart, skalaer, intervaller, dynamikk og nøkler.	Notelesetrening steg for steg, trinnvis og langsom progresjon. Syng på notenavn. Klappe rytmer.	Klavérskoler: f.eks. Bastien Bit for bit: Begynnerbok, Del 1 og 2, den finske pianoskolen, Pianospellets abc, og repertoar hentet fra kulturskolens egne undervisningshefter.
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	Pulsfølelse, takslag telling, rytmefølelse	Spille melodier med jevn puls. Lære enkle melodier utenat.	Presisjon i samspill og rytmer. Elevene øver på å telle taktslag mens de spiller.	Øvelser som læreren gir på timene. Aktuelle klaverskoler.
Musisering og innlevelse «Framføre»	Opplive ulike stemninger i musikken og uttrykke dette. Tolkning av notebildet. Opptreden for andre.	Kunne spille viktige notasjoner som staccato og forte. Kjenne til ulike stemninger i musikken (dur/moll). God sceneopptreden.	Øve på å spille bl.a. forte, piano, legato og staccato. Konsertdeltagelse. Spille musikk med ulik grunnstemning.	Solostykker og samspillstykker

Metoder for god utvikling «Øve»	Samarbeid med hjemmet. Øvemetoder. Gode delmål.	Øve regelmessig hver uke. Konkrete delmål, f.eks. konsert. Utvikle gode rutiner.	Skriftlig og muntlig info. Øvemetodikk. Konsertplaner.	Ark med øvetips
--	--	---	--	-----------------

Piano – høyere nivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	Avansert spilleteknikk, flere ulike skalaer i begge hender, kromatisk skala, flere tekniske øvelser, avanserte øvemethoder	Rapid og sterk fingerteknikk. Naturlig bruk av håndledd og naturlig frasering. Skal kunne øve godt og effektivt helt på egen hånd.	Systematisk fokus og øving på temaene på hver spilletime. God tid til teknisk øving hjemme.	Skalaøvelser, trilleøvelse, sekstøvelse og evt. andre øvelser. Øvelser læres muntlig eller utdeles på ark. Supplement etter behov.
Notelesing – musikkteori «LESE»	Avansert notelesning, primavista-spill i begge nøkler, avansert rytmelesing. All vesentlig notasjon og de fleste musikkuttrykk. Nokså avansert besifringsspill.	Lære hele musikkstykker og melodier ved hjelp av noter. Å kunne lese «hele» notebildet med en gang. Spille avanserte rytmer etter noter og kunne spille de fleste taktarter, tonearter og skalaer. Godt besifringsspill.	Primavista-spill. God progresjon. Variasjon i de fleste epoker og stiler. Øving på å fange inn all informasjon i notebildet effektivt.	Stykker på nivå med Griegs Vals, Arietta, Vektorsang, Halling, Beethovens Til Elise, Bachs Kleine preludien und fughetten.
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	Avansert rytmefølelse og taktfølelse, lytting i samspill, lytte på musikken samtidig som en spiller, indre forestilling av musikken, lytting på innspillinger, bruk av metronom.	Lære melodier og musikkstykker helt utenat. Utvikle en sterkere indre forestilling av musikken.	Spille musikkstykker uten noter. God presisjon i samspill. Systematisk og fokusert arbeid med temaene.	Øvelser som læreren gir på timene skriftlig eller muntlig. Lytting på andres innspillinger av musikkstykker.
Musisering og innlevelse	Formidling og uttrykk i musikken. Bruk av kroppsspråk og teknikk for å underbygge musikkens	Spille så og si alle notasjoner. Kjenne til de aller fleste stemninger og uttrykk i musikken. Fin	Øve på å spille de aller fleste notasjoner og musikkstykker på time og hjemme. Øve på musikkuttrykk og å kunne	Solostykker og samspillstykker med varierte uttrykk, musikalske fraseringer og følelser.

«Framføre»	stemninger.	sceneopptreden. Å være en god musikkformidler med en naturlig og personlig musisering.	spille og uttrykke disse. God konsertdeltagelse. Spille varierte originale musikkstykker fra ulike epoker.	
Metoder for god utvikling «Øve»	Godt samarbeid med hjemmet. Effektive øvemetoder. Refleksjon omkring egen teknikk og egen nivåutvikling.	Øve svært regelmessig på musikkstykker og ulik teknikk. Konkrete delmål, f.eks. konsert/opptak. Tanker om langsiktige musikalske og tekniske mål. Arbeid basert på gode rutiner.	Skriftlig og muntlig info. Avansert øvemetodikk. Systematisk arbeid. Konsertplaner. Meget god egeninnsats. Øving hver dag en selvfølge. Krav om økt tidsforbruk i øvingen.	Ark med øvetips. Muntlig og skriftlig info. Øvemetoder i tilknytning til de ulike stykkene som spilles.

Blåseinstrumenter – Nybegynner

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Rett munnstilling • Pust og blåseteknikk • Holde instrumentet riktig • God håndstilling / fingerstilling 	God, funksjonell munnstilling. <i>Se egen tabell for omfang og tonearter.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematisk jobbing med alle temaer hver spilletime. 	Korpslæreboka Supplement etter behov Greptabell
Notelesing – musikkteori «LESE»	<ul style="list-style-type: none"> • Spille etter noter • Notenavn. • Rytmelesing 	Lære enkle melodier ved å hjelp av noter. Kunne navn på notene en spiller.	<ul style="list-style-type: none"> • Synge på notenavn • Lesetrening 	Teoriboka
Gehørspill – improvisasjon – hørelære «Høre» / «Lage»	<ul style="list-style-type: none"> • Pulsfølelse • Imitasjonsøvelser • Gehørspill • Intonasjon • Presisjon i samspill 	Herme en melodi på 3 toner bare ved å lytte. Spille melodier med jevn puls. Lære enkle melodier utenat.	<ul style="list-style-type: none"> • Oppvarmingsøvelser der elevene hermer. • Spille kjente sanger uten noter • Intonasjon og presisjon i samspill 	Øvelser som læreren gir på timene. Samspillstykker Rytmeøvelser
Musisering og innlevelse «Framføre»	<ul style="list-style-type: none"> • Uttrykke stemning i musikken. • Opptreden på konserter 	Spille bindebue, staccato og marcato, forte og piano. God sceneopptreden.	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne spille sterkt og svakt. • Kunne spille legato, staccato m.m. 	Solostykker Samspillstykker
Metoder for god utvikling «Øve»	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med hjemmet • Øvemetoder • Gode delmål 	Øve hjemme hver uke. Konkrete oppnåelige delmål (konserter med bestemt repertoar)	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig og muntlig info • Foreldre med på spilletimer • Konsertplaner 	Ark med øvetips

Tabell for omfang og tonearter / skalaer (blås – nybegynner)

INSTRUMENT	OMFANG	SKALAER OG TONEARTER
Fløyte	F1 – C3	Bb-dur, F-dur, Ess-dur og g-moll
Klarinett	Lille e – Bb1	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Saxofon (altsax)	D1 – C3	G-dur, D-dur, C-dur og e-moll
Saxofon (tenorsax)	D1 – C3	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Kornett / trompet	Lille a – C2	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Valthorn (horn i F)	Lille a – C2	F-dur, C-dur, Bb-dur og d-moll
Althorn (horn i Ess)	Lille a – C2	G-dur, D-dur, C-dur og e-moll
Baryton/euphonium/tuba (g-nøkkel)	Lille g – D2	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Trombone (brassband - Torpa)	Lille a – D2	C-dur, G-dur, F-dur og a-moll
Trombone (janitsjar – Dokka)	Store g – C1	Bb-dur, F-dur, Ess-dur og g-moll
Tuba (f-nøkkel)	Store c – lille f	Bb-dur, F-dur, Ess-dur og g-moll

Piano – Viderekomment nivå

	Hva jobber vi med	Konkrete mål	Virkemidler	Repertoar
Teknikk «Øve»	Meget avansert spilleteknikk, de fleste skalaer i begge hender, flere tekniske øvelser, dobbeltgrep, avanserte øvemethoder, avanserte triller	Rapid og meget sterk fingerteknikk. Utvikle helt naturlig frasering og bruk av håndledd. Skal kunne øve mye svært godt og effektivt helt på egen hånd. Utvikle en egen detaljert bevissthet omkring egen teknikk og spillemåte.	Systematisk fokus og øving på temaene på hver spilletime, samme fokus forventes hjemme. God tid til teknisk øving hjemme, helst hver dag. Eleven må også selv ha blikk for egen progresjon og sørge for å utvikle sin teknikk.	Skalaøvelser, trilleøvelser og sekstøvelser, dobbeltgrep-øvelse. Øvelser læres muntlig eller utdeles på ark eller direkte fra bøker, f.eks. Czerny eller Hanon. Supplement etter behov. Mange øvelser også med bakgrunn i musikkstykkene som spilles.
Notelesing – musikkteori «LESE»	Meget avansert notelesning, avansert primavistaspill fra ulike epoker, meget avansert rytmelesing. All notasjon og de aller fleste musikkuttrykk. Avansert besifringsspill.	Lære avanserte musikkstykker ved hjelp av noter. Å kunne lese «hele» notebildet med en gang. Kunne spille meget avanserte rytmer etter noter. Kunne de aller fleste taktarter, og være klar over alle tonearter og skalaer. Kunne spille akkordtoner tillagt i høyre hånd sammen med melodi.	Primavista-spill med rask progresjon. Variasjon i de aller fleste epoker og stiler. Effektiv og grundig fortolkning av hele notebildet. Økt fokus på detaljer i musikken. Fokus på de lengre linjene.	Stykker på nivå med Griegs Bryllupsdag på Troldhaugen, Bekken, Sommerfugl, Troldtog. Bachs Wohltemperierte Klavier. Beethovens Pathetique-sonate. Chopins Regndråpepreludium.
Gehørspill – improvisasjon – hørelære	Meget avansert rytmefølelse, lytting i samspill, indre forestilling av musikken, lytte på seg selv mens en	Lære avanserte musikkstykker helt utenat. Å lytte selvstendig på sitt eget spill. Å hente inspirasjon fra innspillinger ved å lytte.	Spille lengre musikkstykker uten noter. Meget god presisjon i samspill. Gehørøvelser, bruk av metronom og annen lytting	Øvelser som læreren gir på timene skriftlig eller muntlig. Lytting på andres innspillinger av musikkstykker. Utfyllende

«Høre» / «Lage»	spiller, lytting på innspillinger. Utstrakt bruk av metronom.	Kunne gjenkjenne intervaller, taktart, stemning og epoke/komponist kun ved å lytte.	kan gjøres hjemme.	gehørteori etter behov.
Musisering og innlevelse «Framføre»	Meget god formidling og uttrykk. Fornuftig bruk av kroppsspråk og variert teknikk for å underbygge musikkens stemninger. Personlig musisering og fortolkning. Musikken i et større perspektiv enn bare «noter».	Spille så og si alle notasjoner. Kjenne til alle stemninger i musikken. Fin og selvstendig sceneopptreden. Være en dyktig musikkformidler. Å kunne gi musikken et personlig preg. Å leve seg inn i musikken.	Øve på å spille krevende musikkstykker på time og hjemme. Øve på mange musikkuttrykk og å kunne spille og uttrykke disse i musikken. Regelmessig og god konsertdeltagelse. Spille varierte originale og krevende musikkstykker fra ulike epoker.	Avanserte solostykker og samspillstykker med varierte uttrykk. Gjennomganger, evalueringer og samtaler på time ang. konsertrepertoar.
Metoder for god utvikling «Øve»	Grundige, systematiske og effektive øvemetoder. Refleksjon omkring egen teknikk. Kontinuerlig egevaluering.	Øve svært regelmessig hver uke på musikkstykker og ulik teknikk. Konkrete delmål, f.eks. konsert/opptak. Tanker om langsiktige musikalske og tekniske mål. Arbeid basert på gode rutiner. Ansvar for egen progresjon.	Skriftlig og muntlig info. Avansert øvemetodikk. Konsertplaner. Svært god egeninnsats. Krav om økt tidsforbruk. Planmessig øving, hver dag en selvfølge. Godt samarbeid med hjemmet.	Ark med øvetips. Annen skriftlig info. Muntlige råd og øvemetoder på time med utgangspunkt i stykkene som spilles.